

20.06.2023

Kansliapäällikkö

---

108 § HAM -tilahanketyöryhmän asettaminen

HEL 2023-006485 T 00 01 04 01

Päätös

Kansliapäällikkö asetti työryhmän Helsingin taidemuseon tilahankkeen selvittämiseksi.

Työryhmän kokoonpano

Työryhmään kuuluvat:

- Kulttuurijohtaja Mari Männistö, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- Museonjohtaja Arja Miller, HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr.
- Elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, kaupunginkanslia
- Projektinjohtaja Hannu Asikainen, kaupunginkanslia
- Tilapalvelupäällikkö Sari Hilden, kaupunkiympäristön toimiala
- Yksikön päällikkö Janne Prokkola, kaupunginympäristön toimiala
- Tiimipäällikkö Ilkka Aaltonen, kaupunginympäristön toimiala

Työryhmän puheenjohtajana toimii kulttuurijohtaja Mari Männistö. HAM Helsingin museosäätiö sr:n henkilöstön edustaja nimitetään työryhmään viipymättä, kun henkilöstö on järjestäytynyt. Työryhmä voi työnsä aikana kuulla tarpeelliseksi katsomiaan asiantuntijoita.

Jos varsinaiselle jäsenelle ei ole nimettyä varajäsentä, voi varsinainen jäsen lähettää kokoukseen sopivaksi katsomansa sijaisen. Organisaatio voi vaihtaa työryhmän jäsenen esimerkiksi tehtävävaihdosten tai henkilöstömuutosten vuoksi.

Työryhmän toimintaan osallistuvat henkilöt valitaan asemansa ja asiantuntemuksensa perusteella.

Työryhmän toimeksianto

Työryhmän tehtävänä on tarkastella Helsingin taidemuseon eri sijoitusvaihtoehtoja sekä selvittää kaupungin tahtotila sijainnin osalta. Lisäksi työryhmän tehtävänä on selvittää rakennushankkeen toteuttamismalli, investointitaso sekä toteutusaikataulu.

Työryhmän työn määräaika.

Työryhmän on saatava työnsä valmiiksi viimeistään 31.5.2024.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.06.2023

Kansliapäällikkö

HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:n perustaminen

Pormestari nimitti vuonna 2018 selvityshenkilön Helsingin kaupungin taidemuseon (HAM) tulevaisuuden organisaatiomallin, tehtävän ja sijainnin selvittämistä varten. Selvitys valmistui 6.8.2019 ja se päättyi suosittamaan HAMin organisoimista säätiöksi. Museon uudeksi sijoituspaikaksi suositeltiin Hakaniemenrantaa, muita vaihtoehtona olivat Suvilahden alue sekä Hanasaaren alue.

Jatkoselvitystä varten kansliapäällikkö asetti 6.11.2019 § 205 ohjausryhmän ohjaamaan HAMin organisaatiomuotoa, sijoittumista ja tehtäviä koskevaa selvitystyötä. Ensisijaisena vaihtoehtona selvitettiin HAMin sijoittumista Suvilahden kaasukelloihin. Osana selvitystä päivitettiin HAMin tilaohjelma ja teetettiin kaksi viitesuunnitelmaa tilaohjelman sijoittamiseksi kaasukelloihin. HAMin sijoittuminen Suvilahteen nähtiin tukevan kaupunkistrategian tavoitetta kehittää Suvilahden alue kansainvälisesti erottuvaksi tapahtuma-alueeksi ja uudeksi omaleimaiseksi vierailukohteeksi, vaikkakin samaan aikaan tunnistettiin kaasukelloihin sijoittumisen sisältävän myös haasteita.

Kaupunginhallitus on 13.12.2021 § 942 päättänyt HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:n perustamisesta. Päätöksen perustelujen mukaan museon sijaintia koskevaa selvitystä jatketaan erikseen.

Muita kiinnostavia vaihtoehtoja museon sijainnille on tämän jälkeen noussut esille, kuten Olympiaterminaali tulevan Arkkitehtuuri- ja Designmuseon (ADM) vieressä, Eteläsatamassa sekä Hanasaaren voimala. HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:lle etenkin Olympiaterminaali ja sen sijainnin tarjoamat synergiaedut ADM:n kanssa sekä Helsinki Biennaaliin yhdistyvä merellisyys näyttävät erityisen kiinnostavilta.

Museon nykyiset tilat

Tällä hetkellä HAMin näyttelytoiminta sijoittuu Tennispalatsiin. Vuokrasopimus on voimassa 30.6.2027 saakka, minkä jälkeen vuokrasopimus jatkuu määräaikaisena vuoden kerrallaan. Museon säätiöimisen yhteydessä päädyttiin ratkaisuun, jossa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala luovuttaa sekä Tennispalatsin, että kokoelmakeskuksen tilat lukuun ottamatta museokaupan tiloja, vastikkeetta HAMin käyttöön.

Tennispalatsi on ollut myynnissä jo pitkään. Kaupunkiympäristön toimialan mukaan keskusteluja mahdollisten ostajien kanssa on käyty ja päätös myynnistä on tarkoitus tuoda päätöksentekoon syyskaudella 2023.

Osana Tennispalatsin kokonaisuutta HAM ei ole saanut sellaista näkyvyyttä, joka mahdollistaisi täysin sen tavoitteiden toteutumisen. Vaikka

20.06.2023

Kansliapäällikkö

---

taidemuseo on Tennispalatsin toinen pääkäyttäjä, on sen näkyvyys on ollut vähäistä.

Nykyaikaiseen museokokemuksen kokonaisuuteen kuuluu olennaisena osana mm. kahvila- ja ravintolapalvelut. Tennispalatsin tiloissa HAM on niiden osalta riippuvainen Finnkinon ratkaisusta, sillä kahvila- ja ravintolatilojen edelleenvuokraus on täysin Finnkinon määriteltävissä. Edelleen Tennispalatsin tiloista puuttuvat HAMlle tärkeät ulosvuokrattavat tilat ja/tai säätökumppanuuksia mahdollistavat tilat.

Tennispalatsin tiloissa on sekä toiminnallisia että talotekniikkaan liittyviä haasteita. Yhteiskäyttöisessä rakennuksessa jokainen toimijan vaihdos ja niihin liittyvät muutostyöt luovat paineita olosuhteiden hallintaan. Lisäksi kiinteistötekniikan kapasiteettiin liittyvät haasteelliset tilanteet ja niiden seurauksena kompromissit eri käyttäjien tarpeiden välillä vaikeuttavat vaadittavien museo-olosuhteiden ylläpitoa.

Edellä kerrottujen haasteiden lisäksi haasteita on ollut myös Tennispalatsin toimijoiden, HAMin ja Finnkinon kunnostustoimenpiteiden, aukio-oloaikojen ja toiminnan yhteensovittamisen kanssa. Taidemuseon turvallisuustasovaatimukset edellyttävät erityistä huomiota kaikkien kiinteistössä tehtävien muutos- tai korjaustöiden yhteydessä. Yhteiskäyttöisessä rakennuksessa turvallisuustason ylläpitäminen on aina prioriteetti, joka vaatii aina erillISRatkaisuja. Haasteita on myös hankkeiden rahoituksessa. HAMin intressien mukaisten kunnostus- ja tasonnostotoimenpiteiden läpivienti on osoittautunut erittäin haasteelliseksi.

Tennispalatsin sijainti täysin rakennetussa ympäristössä ja rakennuksen suojeluvaatimukset eivät myöskään tue useimpia hiilijalanjäljen kompensointitoimenpiteitä.

Tehtävä ja tavoite

Työryhmän tehtävänä on tarkastella museon eri sijoitusvaihtoehtoja sekä selvittää kaupungin tahtotila sijainnin osalta. Lisäksi työryhmän tehtävänä on selvittää rakennushankkeen toteuttamismalli, investointitaso sekä toteutusaikataulu.

HAMin pitkän aikavälin tilatavoitteena on sijoittua rakennukseen, joka mahdollistaa entistä paremmat taidekokoelmiin liittyvät palvelut kaupunkilaisille sekä vetovoimaisen kansainvälisen ja kotimaisen näyttelyohjelmiston ja nykyaikaisen museokokemuksen kahvila- ja muine oheispalveluineen. Tavoitteena on rakennus, joka mahdollistaa oman brändin rakentamisen ja siten edelleen kansainvälisen tunnettuuden ja kävijävirtojen, sekä tätä kautta omarahoitusosuuden kasvattamisen

Toimivalta

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

20.06.2023

Kansliapäällikkö

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan kansliapäällikön toimivaltaan kuuluu kahta tai useampaa toimialaa käsittelevien työryhmien asettaminen.

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Työryhmän jäsenet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566